

Parókafák birodalma- Balatonfüredi Erdő Természetvédelmi Terület

Molnár Krisztina

11. évfolyam, Lovassy László Gimnázium, Veszprém
Felkészítő tanár: Dr. Szalainé Tóth Tünde

Balaton: sokak számára a nyarat, a pihenést jelenti ez a szó.

Azonban a tó és a róla elnevezett régió sokkal több ennél. Ahogy lakóhelyemen, Balatonfüreden sem a magyar tenger az egyetlen érték. A várost északról határoló Koloska-völgy, valamint a két oldalán magasodó Péter- és Tamás-hegy a botanikusok körében is jól ismert. A terület e két hegy értékes gyepeinek, s a gyepeken termő számos ritka növénynek köszönheti védettségét.

Már kisgyerekként is gyakran jártam családommal a Tamás-hegyen, de igazán négy éve kezdtem el a korábban már sokat látott élőlényeket alaposabban megfigyelni. Azóta rendszeresen járom amolyan kíváncsi botanikusként elsősorban a hegy napsütötte déli lejtőjét, s igyekszem minél jobban megismerni a terület gazdag élővilágát, s közben rengeteg, szemet gyönyörködtető fotót készítek a pompás, különleges, értékes növényekről.

A hegyoldal jellegzetes társulásai:

- a legmeredekebb részeken, ahol a talaj annyira vékony, hogy sok helyen az alapkőzet is kiütközik, **nyílt dolomit sziklagyep**,
- a lankásabb, vastagabb talajréteggel borított területeken pedig **lejtősztyepprétnék**
- és **cserszömörccés molyhos tölgyes bokorerdőnek** mozaikos elrendeződésű együttese található.

A társulások közé nem húzható éles határvonal, jellemző növényeik a határokat nem különösebben tisztelve átmeneti állományokat alkotnak. Az itt élő növények jól alkalmazkodtak a meleg, száraz viszonyokhoz, jelentős számban találhatók közöttük szubmediterrán fajok. Minden évszakban számos különlegességre bukkanhatunk a hegyoldalon: a legváltozatosabb tavasszal. A nyári forró, száraz hónapok a terület legtöbb növénye számára másodlagos pihenőidőt jelentenek. A kiégett gyepeken csak néhány, a hőséggel dacoló növény virágzik. A nyár végi esők új életet hoznak.

Ekkor mutatkozik meg igazán, miért is nevezik ezt a helyet a **parókafák birodalmának**. A cserszömörce narancsvörösre-tűzpirosra színeződő lombzata valósággal felgyújtja a tóra néző hegyoldalt. Úgy tartják, hogy „az őszi cserszömörce az ünnepi tűz összes színét bemutatja anélkül, hogy akár egyszer is megroppanna különös lángja”.